

Stredná odborná škola drevárska stavebná Krásno nad Kysucou

Šk. rok : 2014/2015

Vypracovali: žiaci I.B odboru TOTŽP

Projekt: **Krasňanské studničky – voda pre život**

Flora a fauna

Obsah prezentácie

- ▣ Rastliny
 - ▣ Liečivé rastliny
 - ▣ Invázne rastliny
 - ▣ Živočíchy
 - ▣ Kríky
- ▣ Ihličnaté a listnaté stromy

Flóra a fauna

Rastlinstvo Kysúc má horský až podhorský charakter. Územie patrí do oblasti Západokarpatskej kveteny, obvodu západobeskydskéj flóry. Takmer celé Kysuce boli v minulosti zalesnené, príroda však bola oddávna silne pozmenená činnosťou človeka. V súčasnosti lesy zaberajú okolo 60 % územia. Najväčšiu časť územia zaberajú sekundárne smrečiny. Stromové poschodie tvorí prevažne smrek obyčajný, buk lesný a jedľa biela. Prímiešanými drevinami sú javor horský, javor mliečny, jaseň štíhly a ojedinelé aj smrekovec opadavý.

V rastlinných spoločenstvách sa vyskytuje viacero chránených a ohrozených druhov rastlín, ako je rosička okrúhlohlístá, perovník pštrosí, ľalia zlatohlavá, či orlíček obyčajný. Rastú tu aj niektoré druhy z čeľade vstavačovité.

Živočíšstvo Kysúc má charakter podhorskej a horskej fauny. V biotope lesov je z poľovnej zveri hojne zastúpený srnec hôrny, v odľahlých lesoch jeleň obyčajný a zvierá divá.

Z veľkých želiev žijúcich na Slovensku – vlk a medveď. Vyskytuje sa tu aj lesná kuna, pštík, karpas, kurtičok trahčí, dúbniak trojprsty, myšička východská, mloč karpatský, salamandra škvrnitá a iné.

Obsah - rastliny

1. *Paprad' samčia*
2. *Bodliak kučeravý*
3. *Lopúch väčší*
4. *Šťavel' záhradný*
5. *Púpava lekárska*
6. *Žihľava dvojdomá*
7. *Zvonček jesenický*
8. *Sedmokráska obyčajná*
9. *Krasovlas bezbýľový*

Paprad' samčia

- *Je rastlina z čel'ade sladničovité*
- *Bylina bez nadzemnej stonky rastúca prevažne v lesoch severnej pologule*
- *Dorastá do výšky max. 50 – 100 cm.*
 - *Na spodnej strane listov sa nachádzajú výtrusnice*
- - *Dozrieva v júli až v septembri*

Bodliak kučeravý

- *- Je rod z čel'ade astrovité*
- *- Vyznačuje sa krehkými a lámavými byľami*
- *- Je to dvojročná až viacročná bylina*
- *- Dorastá do výšky max. 1,5 m. niekedy aj viac*
- *- Kvety sú červeno-fialové*

Lopúch

- *Je dvojročná rastlina*
- *Dorastá do výšky max. 1 m*
 - *Rastie od nížin až subalpínske pásmo, pri cestách, plotoch,...*
- *Zbiera sa najmä koreň, niekedy listy a plody*
- *Používa sa ako podporný liek pri cukrovke*

Šťavel' záhradný

- *Je nenáročná bylina*
- *Rastie divoko na vlhkých lúčkach a príkopoch*
- *Od mája do septembra vytvára rastlina zelenkavo-rúžové kvety*
- *Pochádza zo Strednej Európy*
- *Patrí do čeľade rdesnovitých*
- *Je liečivá, ale upadla do zabudnutia*

➤ *Púpava lekárska*

- - *Je trváčna rastlina s krátkym jednoduchým podzemkom*
- - *Dorastá do výšky max. 20-30 cm*
- - *Plod je malá elipsovité nažka s chocholcom*
- - *Kvitne od apríla do októbra*
- - *Celá rastlina je jedlá, je bez zápachu a má mierne horkastú chuť*

Žihľava dvojdomá

- *Používa sa ako liečivá rastlina*
- *Prirodzene sa vyskytuje na severnej pologuli*
- *Dorastá do výšky 50-150 cm*
- *Má vysoký obsah vitamínu C*
- *Celá rastlina je pokrytá jemnými chlpkami, ktoré obsahujú zmes histamínu dráždiaceho kožu, acetylcholínu vyvolávajúceho pocit pálenia a serotonínu zvyšujúceho účinok 2 predchádzajúcich látok*

Zvonček jesenícky

- *Je kriticky ohrozená vytrvalá bylina*
- *Rastie v Hrubom Jeseníku v Česku zvyčajne v štrbinách skalnatého kyslého podložia*
- *Väčšinou sa rozmnožuje vegetatívne*
- *Kvitne od polovice júla do konca augusta*

➤ *Sedmokráska obyčajná*

- - *Je nízka rastlina zriedka presahujúca 10 cm*
- - *Je vytrvalá liečivá rastlina*
- - *Plodom sedmokrásky je nažka*
 - - *Kvitne od februára do novembra*
- - *Rastlina je odolná voči mrazu až do -15°C*

Krasovlas bezbyľový

- *Je trváca bylina zo skrátenu stonkou*
- *Plody sú chocholcovité nážky*
- *Používa sa od staroveku na liečenie vyrážok a na vypudenie pásomnice*
- - *Kvitne v júni až v septembri*

Liečivé rastliny- obsah

- ▣ *Jahoda*
- ▣ *Ľubovník*
- ▣ *Skorocel Kopyjovitý*
- ▣ *Kostihoj*
- ▣ *Chren*
- ▣ *Podbeľ*

Spracovala : Kristína Valková

Jahoda

Začína kvitnúť v máji a kvitne celé leto

Fragaria vesca; Rosaceace

- *Trvávajúca rastlina,*
- *Má sladkú chuť,*
- *Jej listy, koreň aj plody sú liečivé,*
- *Známe červené „bobulky“ sa uplatňujú najmä v kozmetike,*
- *Je rozšírená v celej Európe, v Ázii, v severnej Afrike a v Amerike.*

Ľubovník

Kvitne od mája do konca októbra

- *Trvávajúca bylina,*
- *Pôsobí pri chorobách žlčníka a slabšej tvorbe žalúdočných štiav,*
- *urýchľuje krvný obeh*
- *na povrchu má drobné olejové žliazky*
- *Čaj z ľubovníka sa používa pri sklúčenej nálade, zníženej pracovnej výkonnosti, depresiách a nervovej vyčerpanosti.*

Hypericum perforatum; Hypericaceae

Skorocel kopijovitý

Kvitne od mája do októbra

Plantago lanceolata; Plantaginaceae

- *Trvácá bylina,*
- *ľudovo nazývaný psí jazyk,*
- *ukrýva v sebe neuveriteľnú liečivú silu*
- *skorocel rýchlo celí rany,*
- *existuje niekoľko druhov skorocelov*

Kostihoj

Kvitne v máji až

Symphytum officinale; Boraginaceae

- *patrí k našim najlepším nenahraditeľným bylinám,*
- *rastie na vlhkých lúčkach,*
- *listy sa zbierajú počas kvitnutia,*
- *ľudovo sa nazýva čierny koreň,*
- *podporuje čistenie a hojenie rán,*
- *je ochranný prostriedok pri vredovej chorobe.*

Chren

Kvitne v máji až júli

Armoracia rusticana; Braassicaceae

trvalá rastlina,

Pochádza z východnej Európy a západnej Ázie,

pestuje sa pre svoj veľký biely koreň,

obsahuje draslík, vápnik, horčík a fosfor,

Koreň povzbudzuje tvorbu žalúdočných štiav.

Podbel'

Kvitne v marci až apríli

Tussilago farfara; Asteraceae

- *Trváca rastlina*
- *Rozšírená v celej Európe*
- *Listy sa zbierajú od júna ale len zdravé, nenapadnuté chorobami ani škodcami*
- *Jedlý je aj koreň*
- *Je rozšírený v Európe, Ázii a v Severnej Afrike.*

Invázne rastliny

Obsah:

- ▣ Zlatobyľ obrovská
- ▣ Pohánkovec japonský
- ▣ Slničnica hl'uznatá
- ▣ Netýkavka žľaznatá
- ▣ Iskerník plazivý
- ▣ Hviezdnik ročný

Spracovala : Kristína Šeligová

Zlatobyľ obrovská

- Trvácna rastlina
- Kvitne od konca augusta do septembra
- Dorastá do výšky 50-250 cm
- Pochádza zo Severnej Ameriky
- Žlté kvety so zubatými listami
- Osídľuje nevyužívané plochy alebo plochy vytvorené človekom

Pohánkovec japonský

- Trváca rastlina
- Dorastá až do 4 m
- Pochádza z východnej Ázie
- Najčastejšie sa vyskytuje pozdĺž vodných tokov a ciest
- je schopný rásť rýchlosťou 1 meter za mesiac
- Kvety sú biele, drobné a previsnuté
- Kvitne od júla do septembra

Slnečnica hl'úznatá

- *Vysoká až 300 cm*
- *Rozmnožuje sa rýchlo hl'uzami*
- *Stonkové listy sú až 25 cm dlhé a 10 cm široké*
- *Pochádza zo Severnej Ameriky*
- *Trváca*
- *Kvitne v septembri až októbri*
- *Súkvetie má v terči plodné a rúrkovité*

Netýkavka žliaznatá

- Jednoročná rastlina
- Až 200 cm vysoká
- Šíri sa pozdĺž vodných tokov a vo vnútri lužných lesov
- Kvitne od júna do októbra
- 5 cm dlhé zelené plody
- Tie vystreľujú semená až do vzdialenosti 7 metrov
- Listy sú 5 až 23 cm dlhé
- Tmavoružové kvety
- Pochádza zo subtropických oblastí

Iskerník plazivý

- *Kvitne od apríla do augusta*
- *Trvácna bylina*
- *Vysoká 10 až 40 cm*
- *Vlhkomilný aj močiarný druh*
- *Rastie v lužných lesoch, močiaroch, popri vodných tokoch*
- *Jedovatý*
- *Pochádza zo severnej Afriky a Ázie*
- *Žltá farba kvetov*

Hviezdnik ročný

**-Kvety sú biele, niekedy až fialkovasté a
vnútro žlté**

- Invázne silný druh

Jednoročná, zriedkavo aj trváca

Pochádza zo Severnej Ameriky

Až 180 cm vysoká

Kvitne v júli až októbri

***Rastie popri riek, lužných lesoch aj na
lúkach a pasienkoch***

Živočíchy

- ▣ Líška
- ▣ Zajac
- ▣ Veverička
- ▣ Lasica
- ▣ Jež
- ▣ Motýľ- Babôčka
- ▣ Srna
- ▣ Diviak
- ▣ Jeleň lesný

Spracovala : Kristína Voleková

Líška

- Líška sa príliš nelíši od pôvodných psov, vlkov, šakalov
- Vyznačuje sa dlhým a hustým chvostom
 - Líška je 35-38 cm dlhá
 - Môže vážiť 7-10 kilogramov
- Líšky sa od seba odlišujú sfarbením

Zajac

A close-up photograph of a brown rabbit with long, upright ears. The rabbit is shown in profile, facing left, and is holding a thin piece of straw or grass in its mouth. The background is a soft-focus natural setting with green foliage and brown earth.

Je rod cicavcov z čeľade zajacovité

V Európe žijúci zajac poľný dokáže vyvinúť
rýchlosť až 70 km/h

- Ide o bylinožravca schopného veľmi rýchleho behu
- Zadné nohy sú podstatne dlhšie ako predné

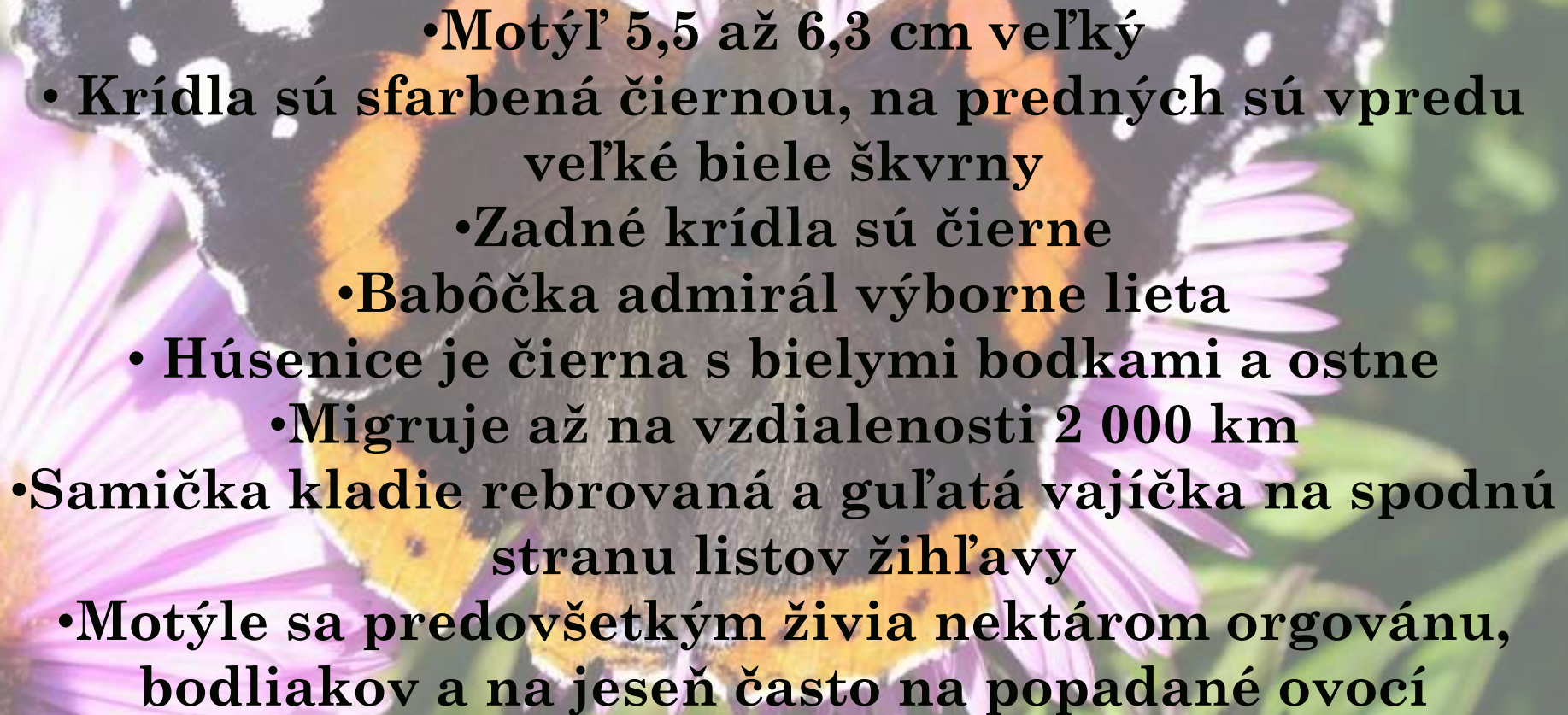
Veverička

- Je malý hlodavec so zvedavými očkami a huňatým chvostom, ozajstný lesný akrobat
- Živí sa mladými výhonkami, kôrou, hubami, šiškami, lieskovými
- Môže zhromaždiť až sto kilogramov potravy
 - Dosahuje dĺžku 20-30 cm, chvost 14-24 cm
 - Huňatý chvost slúži ako padák
 - Tvorí až 75% celkovej plochy tela
- Samica privedie na svet štyri až šesť mláďa

Lasica

- Je veľký 30 až 41 cm vrátane 8 až 12 cm dlhého chvosta a váži od 0,125 do 0,3 kg
 - Asi o 1/3 sú vždy ťažší a väčší samci
- v lete má na chrbte škoricovo hnedú srst', ktorá na bruchu prechádza v takmer bielu
 - začiatkom zimy prechádza na krásne bielu
- Hranostaj sa vyskytuje po celej Európe mláďat z jedného vrhu sa obvykle pohybuje od 4 do 7.

Motýľ-Babôčka

-
- Motýľ 5,5 až 6,3 cm veľký
 - Krídla sú sfarbená čiernou, na predných sú vpredu veľké biele škvrny
 - Zadné krídla sú čierne
 - Babôčka admirál výborne lieta
 - Húsenice je čierna s bielymi bodkami a ostne
 - Migruje až na vzdialenosti 2 000 km
 - Samička kladie rebrovaná a guľatá vajíčka na spodnú stranu listov žihľavy
 - Motýle sa predovšetkým živia nektárom orgovánu, bodliakov a na jeseň často na popadané ovocí

Jež

- Jež je malý živočích s dĺžkou tela 18–310 cm, s dĺžkou chvosta 18–44 mm a hmotnosťou do 1300 g
- Nohy sú krátke
- Nos má pohyblivý
- Zadné labky sú robustné
- Má výborný sluch a čuch
- Na chrbte má asi 160 000 pichliačov (ostňov) dlhých 2-3 cm
- Pri pohybe teda obvyčajne dupoce, fučí, šuchoce

A photograph of a brown deer standing in a green field. The deer is facing left, looking towards the camera. The background is a soft-focus green field.

Srna

- **Srnčia zver sa rada pasie na rúbaniskách**
- **V lete žije srnčia zver osamote a v zime sa združuje do menších čried**
- **Srnčia ruja prebieha od júla do augusta a srny rodia v jarných mesiacoch najčastejšie 2 mláďatá.**
- **Váha dospelého srnca je okolo 14-18 kg, srna môže byť o niečo ľahšia.**
- **Srnce zhadzujú parožky v októbri až novembri, pričom do jari im dorastú nové**

A photograph of a wild boar (diviak) standing in a field. The boar is facing left and has a thick, brown, shaggy coat. The background is a soft-focus landscape with some dry grass and a small stream or ditch.

Diviak

- Samec akéhokoľvek druhu diviaka sa nazýva kanec
- Žije v celej južnej polovici Euroázie a v severnej Afrike
 - Diviak lesný býva dlhý 0,9 m až 1,8 m.
 - Chvost má 15 - 30 cm
- Hmotnosť spravidla do 190 kg (samce) a do 160 kg (samice)
 - Žijú asi 20 rokov
- Pária sa v zime medzi novembrom a januárom.
Samice privádzajú na svet 4-12 mláďat

Jeleň lesný

- Dĺžka tela samcov dosahuje až 250 cm
 - Chvosta 15 cm
 - Výška na kohútiku 150 cm
- Letná srst' je prevažne červenohnedá, zimná sivohnedá
- Nohy a plecia karpatských jeleňov sú takmer čierne
 - Jelenčatá sú do veku 2-3 mesiace výrazne škvrnité
 - Dožívajú sa maximálne 20 rokov

Obsah kríkov

- Šípka
- Malina
- Trnka
- Lieska
- Černica

Spracovala : Aneta Koňušíková

šípka

- ▣ **Šípky majú guľovitý až pretiahnutý tvar, V jeho strede je otvor, nazývaný ústia. Obal šípok je väčšinou dužinatá.**
- ▣ **Z dužiny sú plodia tejto rastliny pripravíte oblúbený šípkový čaj, ktorý je v zimnom období cenným zdrojom vitamínu C. Z plodov možno vyrobiť víno, šípkovú marmeládu a alebo sirup.**

Malina

- *Maliny často nachádzame vysadené pod stromami ako podplodiny, ale neopláca sa to, zle rodia a príliš vyčerpávajú stromom pôdu.*
- *Maliny vyžadujú stredne ťažké, skôr hlinité, kypké, humusovité pôdy a dostatok vody najmä v období tvorenia plodov. V mokrej pôde slabo rodia a rýchlo odumierajú.*

Trnka

- ▣ *Trnka obyčajná je hustý rozložitý ker dosahujúci zvyčajne výšky 2 metre. Vo výnimočných prípadoch môže však dosiahnuť až 5 metrov.*
- ▣ *Kmienky rastú pomaly a odumierajú už po 20 - 40 rokov.*
- ▣ *Listy sú 2 - 4 cm dlhé a 1 - 2 cm široké. Vyrastajú na 2 - 10 mm dlhých stopkách, ktoré môžu byť mierne ochlpené*

Lieska

- Lieska je ker z čeľade rastlín lieskovitých. Dorastá do výšky 2 až 8 m. Mladé vetvičky sú červenohnedé a chlpaté. Listy sú vajcovité, striedavé, na konci špicaté, mierne laločnaté pílkovité. Kvety sú jednopohlavné, samčie usporiadanie v 3 až 7 cm dlhých, úzkych jahniatkach, z ktorých vyrastajú žltohnedé kvety

černica

- Černice sú malé šťavnato-aromatické plody zoskupené okolo jadra, ktoré je jedlé a zostáva v ovocí, aj keď sú zrelé. Plody černíc sú asi 2cm veľké a tvoria tzv. plodstvá. Černice sú tmavočervené, čiernofialové až čierne lesklé a veľmi šťavnaté.

LISTNATÉ A IHLIČNATÉ STROMY

Spracovala : Marcela Zborovančíková

Obsah

Smrek

Borovica

Javor

Jedla

Jelša

Buk

Breza

BUK

je opadavý listnatý strom

je vysoký 30 - 40 m

Koruna je vajcovitá až široko
rozložená

Buk lesný rastie takmer v
celej Európe

Plody sú pre človeka za
surova jedovaté

Drevo sa používa v
nábytkárstve

BREZA

**Breza previsnutá vyrastá ako statný strom
15 až 25m vysoká**

**Breza je nenáročný, rýchlo rastúci strom
Jej drevo dobre horí**

JELŠA

je listnatý opadavý ker
Rastie do nadmorskej výšky 2800
metrov

väčšinou dorastá do výšky
približne 3 - 6 metrov

dožíva sa veku asi 110 rokov

Kvitne od apríla do júna.

Jelša sa množí semenami,
koreňovými výhonkami a
odnožami prízemných konárov

JAVOR

Je pomerne mohutný strom

Je vysoký až 40 metrov

Obvod kmeňa je 300 cm

Dožíva sa 300 až 400 rokov

**Je náročný na pôdnu aj vzdušnú
vlhkosť**

BOROVICA

© Juro Sebestyén, www.dreviny.sk
A.B.I.E.S. s.r.o., Čilistov, júl 2010

Je ihličnatý strom

**Má nerozpadavé šišky s
veľkými semennými
šupinami a dlhé ihličie**

**Ihličie jej opadáva každé 2-4
roky.**

Semena sú opatrené krídlami

SMREK

**Je to najrozšírenejší strom na Slovensku
má hranaté a špicaté ihlice.**

50-70 metrov vysoký strom

Jeho ihlice majú dĺžku 1-1,5 cm

Drevo je hlavným produktom smreku

JEDL'Á

rastie v horských a
podhorských lesoch

Má rovný kmeň, ihličie nepichá,
šišky rastú dohora.

Prospieva jej dážd hmla a chlad

Môže dorásť až do 50 m

Veľmi vysoký strom s valcovitým
rovným kmeňom s priemerom až 2 m.

Stredná odborná škola Krásno nad Kysucou

ĎAKUJEME ZA POZORNOSŤ

